

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC737

Zaaknummer Beoordelings- (Begeleidings-) en Advies Commissie (BAC)

H&RBAC02.126 (2002T006)

datum uitspraak 13/10/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoekster,

te voldoen door:

het Bisdom van Breda,

gevestigd te Breda,

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 11 december 2015, tezamen met het advies van de Beoordelings- (Begeleidings-) en Advies Commissie (BAC) d.d. 14 oktober 2002 met zaaknummer H&RBAC02.126 (2002T006), waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard. Ook is ter griffie ontvangen de brief van 17 november 2002, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier, alsmede de brief van 25 januari 2016, zijn eveneens door de griffie ontvangen.

1.2 Bij brief van 23 maart 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Verzoekster heeft haar vermogensschade schriftelijk onderbouwd bij brief van 16 april 2016. Verweerder heeft bij brief d.d. 23 mei 2016 gereageerd.

1.3 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de BAC in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de BAC gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik. Indien hieronder 'klaagster' wordt vermeld, gelieve te lezen 'verzoekster. Daar waar 'aangeklaagde' wordt vermeld, wordt wijlen [aangeklaagde] bedoeld, die als [functie] voor jongeren destijds in dienst was van het Bisdome van Breda.

2.1.a De door verzoekster gestelde feiten (onder 3 van het advies) die de BAC in haar advies gegrond heeft verklaard:

Klaagster kwam in contact met aangeklaagde toen zij zestien jaar oud was en deel nam aan weekend voor jongerenkoren [CC: dit was dus in [jaartal]/[jaartal]]. Aangeklaagde -die veertien jaar ouder was dan klaagster- organiseerde als [functie] deze weekends. Klaagster voelde zich eenzaam en dacht van aangeklaagde hulp te krijgen bij het oplossen van haar problemen. In het contact met aangeklaagde speelde lichamelijke op den duur een duidelijke rol, in die zin dat naaktheid gewoon moest worden gevonden en strelen en gestreeld worden daarbij hoorde. Dit wordt door aangeklaagde niet ontkend. Wel geven klaagster en aangeklaagde een andere frequentie van hun contact aan. [...].

2.1.b De beoordeling door de BAC (onder 6 van het advies)

De BAC overweegt dat klaagster indertijd een jong meisje was dat hulp zocht bij aangeklaagde, een veertien jaar oudere jongerenpastor. De wijze waarop aangeklaagde met deze hulpvraag om ging was onaanvaardbaar: ook in de jaren [getal]. Er was immers sprake van een pastorale relatie, zodat het aangeklaagde ook naar de normen van toen niet was toegestaan zich over te geven aan seksueel getinte vrijheden ten opzichte van klaagster. [...].

Op grond van de feiten is de BAC van mening dat aangeklaagde zich heeft schuldig gemaakt aan vergaand grensoverschrijdend gedrag in een pastorale relatie en acht daarmee de klacht gegrond.

2.2 Gelet op hetgeen de BAC heeft overwogen en de aan het advies van de BAC ten grondslag liggende stukken uit 2002 (waaronder klaagschrift en het advies van mr. [naam]) overweegt de Compensatiecommissie als volgt.

Het is een feit dat de BAC tot haar advies is gekomen in 2002. Toentertijd bestond de Compensatieregeling niet en evenmin was er zicht op de totstandkoming ervan. Dit heeft ertoe geleid dat de BAC de aard van het seksueel misbruik minder expliciet en in meer bedekte terminologie in haar advies heeft vermeld, dan het geval zou zijn geweest bij zaken van meer recente datum. Het meer expliciet benoemen van de aard, frequentie en duur van het seksueel misbruik was toen minder relevant, dan thans het geval is. Sinds het tot stand komen van de Compensatieregeling is het voor de Klachtencommissiecommissie (dan wel haar voorganger, de BAC of de TAC) van belang geworden om de aard, omvang en frequentie wel nauwgezet te omschrijven, teneinde het aanvragen van en adviseren over een passende compensatie mogelijk te maken.

De Compensatiecommissie heeft vanwege deze omstandigheden kennis genomen van het klaagschrift van klagster en het rapport d.d. 10 september 2002 van mr. [naam], de gedelegeerde.

In het rapport van mr. [naam] staat - voor zover hier relevant - het navolgende vermeld:

De klacht betreft de gedragingen van aangeklaagde jegens klagster in de periode [jaartal]-[jaartal]. [...]

Ook kan bewezen worden geacht dat er sprake was van seksuele intimiteit, ook al werd die door aangeklaagde anders ervaren. Klagster was een jong meisje, dat, naar eigen zeggen, eenzaam was en moeilijk contacten legde. Aan aangeklaagde kan worden verweten dat hij onvoldoende heeft onderkend de verstreckende gevolgen van hetgeen in zijn eigen beleving als 'vrije lichamelijkeid' werd beschouwd.

In het klaagschrift staat - voor zover hier relevant - het navolgende vermeld:

[...] Om meer vertrouwen te krijgen in mensen, was het goed voor me om lichamelijk contact te hebben, zei hij. [...] We gingen dan uit de kleren en hij aaide en streekte me over m'n hele lichaam. Voor zover ik me kan herinneren was het niet 'genitaal' gericht en we hebben nooit gemeenschap gehad. [...] Elke keer als we alleen in een ruimte waren, wilde [voornaam aangeklaagde] [CC: [achternaam aangeklaagde]] me vasthouden. Hij heeft een naaktfotoserie van me gemaakt en ik hing uitvergroot op hun slaapkamer. [...]

Ook spreekt het klaagschrift over een voorval waarbij [aangeklaagde] in een 'encountergroep' met 5 of 6 jonge meiden van rond de 20 naar de ontklede [aangeklaagde] moesten kijken die naakt op bed lag en met zijn geslacht speelde.

2.3 Op grond van het onder 2.1 en 2.2 vermelde moet worden geconcludeerd dat het seksueel misbruik is aangevangen in [jaartal] (toen verzoekster ongeveer 16 jaar oud was) en heeft voortgeduurd tot ongeveer [jaartal] (verzoekster was toen meerderjarig). Op basis van de overgelegde bewijsstukken en de daaraan ten grondslag liggende stukken is noch de aard van het seksueel misbruik, noch de frequentie is exact te bepalen, maar wel duidelijk is dat onder meer sprake is geweest van betasting van verzoekster over haar hele lichaam en dat het seksueel misbruik meermalen heeft plaatsgevonden.

3. Het bewijs en de categorie-indeling

3.1 Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de BAC, zoals vermeld onder 1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster. In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van verweerder tot overname van het genoemde advies van de BAC.

3.2 De Compensatiecommissie is voorts van oordeel dat voor het antwoord op de vraag welke Compensatieregeling van toepassing is, bepalend is het moment waarop het seksueel misbruik een aanvang heeft genomen. De bijzondere omstandigheid dat het seksueel misbruik ook gedurende de meerderjarigheid van verzoekster heeft plaatsgevonden, doet daaraan niet af. De Compensatiecommissie merkt in dat kader nog op dat ieder slachtoffer aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan € 100.000,--. Dit uitgangspunt geldt zowel in gevallen waarin misbruik door één of meerdere daders is gepleegd, als in gevallen waarin meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen betrokken zijn. Ook in het onderhavige geval is de Compensatiecommissie van oordeel dat verzoekster één aanspraak op compensatie toekomt, te weten een aanspraak onder de minderjarigenregeling, ook al is zij zowel op minderjarige als op meerderjarige leeftijd seksueel misbruikt.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3 van de minderjarigenregeling, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt. Weliswaar was het seksueel misbruik niet ‘genitaal’ gericht, wel is verzoekster gedurende een langere periode over haar hele naakte lichaam betast, terwijl [aangeklaagde] ook ontkleed was.

Volgens artikel 5 van de Compensatieregeling en de toelichting daarop kan eerst sprake zijn van een vergoeding in categorie 5, indien sprake is van substantiële vermogensschade en geen gereede twijfel bestaat over het causaal verband tussen deze schade en het seksueel misbruik. Gelet op de hierna onder 4 aangevoerde redenen, is daarvan naar het oordeel van de Compensatiecommissie in het onderhavige geval sprake, hetgeen met zich brengt dat de onderhavige aanvraag om die reden definitief ingedeeld dient te worden in categorie 5.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoekster

4.2 Op verzoek van de voorzitter van de Compensatiecommissie bij brief van 23 maart 2016 is namens verzoekster bij brief d.d. 16 april 2016 de vermogensschade van verzoekster nader toegelicht. Kort samengevat wordt het navolgende gesteld.

Verzoekster was een schuw en angstig meisje dat moeite had om sociale contacten te leggen. Door het seksueel misbruik dat haar is aangedaan is haar problematiek verdiept. Zij is sindsdien angstig geworden voor intimiteit. Het seksueel misbruik heeft ertoe geleid dat het verzoekster nooit is gelukt om een langdurige relatie aan te gaan, met als gevolg dat zij kinderloos is gebleven. Zij voelt zich eenzaam en leidt aan depressies. Zij is jarenlang op eigen kosten onder psychiatrische/psychotherapeutische behandeling geweest.

Dit alles heeft geleid tot uitval voor het werk als verpleegkundige op psychische gronden met gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid tot gevolg. Verzoekster wenst aanspraak te maken op een vergoeding voor de daardoor misgelopen inkomsten, evenals een vergoeding voor het haar aangedane leed.

standpunt verweerder

4.3 Verweerder heeft bij brief van 23 mei 2016 gereageerd en -kort samengevat- het volgende gesteld. Verweerder heeft respect voor de wijze waarop verzoekster haar opleidingen heeft afgerond en met veel inzet en motivatie haar leven en haar werk voor zover mogelijk tracht in te kleden. Verweerder wenst zich voor het oordeel over de hoogte van de toe te wijzen compensatie te refereren aan de Compensatiecommissie. Wel merkt verweerder op dat in verzoeksters jeugd sprake is geweest van minder gunstige pedagogische en emotionele omstandigheden. Ook constateert verweerder dat in de overgelegde medische stukken wordt gesproken over karakterologische problemen.

Verweerder concludeert dat sprake is van seksueel misbruik dat ingedeeld zou dienen te worden in categorie 3 en dat van substantiële vermogensschade zonder gerede twijfel toe te rekenen aan het seksueel misbruik niet is gebleken, waardoor de conclusie moet zijn dat de aanvraag van verzoekster niet in categorie 5 ingedeeld kan worden.

overwegingen Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 3, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade substantieel te zijn. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die -het seksueel misbruik weggedacht- naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden. De Compensatiecommissie heeft de door verzoekster ter onderbouwing van de omvang van zijn vermogensschade aangedragen en door verweerder niet bestreden factoren, beoordeeld.

4.6 Uit de overlegde UWV-stukken blijkt dat verzoekster is opgeleid tot [functie] op hbo-niveau en in die hoedanigheid in [jaartal] werkzaam was voor [aantal] uur per week en vanaf oktober [jaartal] voor [aantal] uur per week. Zij is op psychische gronden op [datum] uitgevallen voor haar werk en sinds [datum] gedeeltelijk arbeidsongeschikt verklaard (voor [aantal] tot [aantal] %). Per [datum] is sprake geweest van een toegenomen arbeidsongeschiktheid omdat de combinatie van therapie en werk voor haar niet meer was vol te houden. Zij is toen [aantal] uur per week gaan werken. Het aantal uren heeft zij in de daarop volgende jaren weten op te bouwen. Tevens is verzoekster vanaf haar uitval in [jaartal] steeds gedeeltelijk arbeidsongeschikt gebleven. Bij brief van het UWV d.d. [datum] wordt meegedeeld dat verzoekster voor [aantal] tot [aantal] % arbeidsongeschikt is, maar -omdat zij werk uit inkomsten heeft- zij een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgt alsof zij [aantal] tot [aantal]% arbeidsongeschikt is.

4.7 Uit de overgelegde gegevens valt af te leiden dat verzoekster reeds op haar [getal]^e jaar langdurig onder psychotherapeutische behandeling is geweest en dat zij die behandelingen steeds zelf heeft gefinancierd. Tevens blijkt dat zij als kind al bijzonder angstig was en moeite had met het sluiten van vriendschappen. In haar familie van herkomst zijn ook enkele gezinsleden die leden aan psychische problemen (depressies), waaronder haar [famielid].

Verzoekster kampt met gevoelens van depressie, voornamelijk voortkomend uit haar eenzaamheid. Zij wijt dit aan het haar destijds door [aangeklaagde] aangedane seksueel misbruik. In de brief d.d. [datum] van [naam] (klinisch psycholoog) aan haar huisarts staat ook vermeld dat sprake is van chronische depressiviteit in het kader van persoonlijkheidsproblematiek, bij een vereenzaamde [leeftijd] vrouw, die in haar jeugd affectief verwaarloosd en ook seksueel is misbruikt.

Ook in het concept-behandelingsplan van [datum] worden deze punten benoemd: ‘ernstige affectieve en pedagogische verwaarlozing vanaf de kindertijd en seksueel misbruik door een pastor in de adolescentie [...] ervaringen van falende hulpverlening [...] neiging tot sociale terugtrekking [...] angst voor afwijzing, diffuus zelfbeeld en identiteitsproblemen’.

4.8 Het is voor de Compensatiecommissie niet gemakkelijk om zich een beeld te vormen van de vraag hoe verzoeksters leven verlopen zou zijn indien zij niet door [aangeklaagde] seksueel zou zijn misbruikt. Nu het seksueel misbruik en de ervaringen van falende hulpverlening (waar, zo neemt de Compensatiecommissie aan, de ervaring met [aangeklaagde] als jongeren-pastor mee wordt bedoeld) in de overgelegde medische stukken terugkerende onderwerpen zijn, komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat verzoeksters gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid zonder gerede twijfel te wijten is aan het seksueel misbruik zij het dan gedeeltelijk. Uit de overgelegde stukken blijkt immers dat óók sprake is geweest van andere potentieel beschadigende factoren in verzoeksters leven, zoals de vroege affectieve en pedagogische verwaarlozing. Tevens is niet uit te sluiten dat ook - zoals in de medische stukken ook bij herhaling wordt genoemd - sprake is van een karakterologische component. De gestelde vermogensschade, waaronder de jarenlang gemaakte therapiekosten, komt derhalve alleen gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking.

4.9 Daarnaast kan verzoekster uiteraard aanspraak maken op een vergoeding voor geleden immateriële schade (smartengeld). Er is sprake geweest van seksueel overschrijdende gedragingen, waarbij haar gehele lichaam werd betast en dit heeft meerdere malen over een langere periode plaatsgevonden, terwijl zij zich -afgezien van haar jonge leeftijd- in een psychisch kwetsbare positie bevond.

4.10 Het voorgaande brengt de Compensatiecommissie tot het advies een bedrag van €35.000,-- binnen categorie 5 aan verzoekster te betalen. Gelet op het feit dat verzoekster (rond [jaartal]) van de zijde van verweerder reeds een bedrag van €1.000,-- heeft ontvangen dat in gevolge artikel 4 van de Compensatieregeling op het te adviseren bedrag in mindering moet worden gebracht, resteert thans een te adviseren bedrag van €34.000,--.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak aan verzoekster een bedrag van €34.000,-- (€35.000,-- verminderd met de reeds ontvangen €1.000,--) te betalen.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 13/10/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter